Poštnina plačana v gotovini

Spediz. in abbon. post. - I Gruppo

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava: Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo: Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . Lir 800
Letna naročnina . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto X. - Štev. 11 | Gorica - četrtek 13. marca 1958 - Trst | Posamezna številka L 30

Satanova fronta laicizma

Goriški nadškof msgr. Ambrosi je v letošnjem pastirskem pismu napisal med drugim naslednje:

»Tudi tu pri nas v svobodnem svetu ni vse prav. Laicistične sile so se vidno zarotile proti katoliški Cerkvi, ko jo proglašajo za največjo nevarnost sodobni državi. Ko gre za udar na Cerkev, so si vsi edini: še tako različne stranke, ki so si sicer vedno v laseh, pozabljajo na medsebojne svetovnonazorske razlike, celo na sam brezbožni komunizem, da le morejo skupno napadati Cerkev...«

VSI ENOTNI ZOPER CERKEV

Goriški nadškof je s tem opozoril na skoro neverjetno dejstvo, da se je tu v Italiji skovala skupna laicistična fronta za boj proti Cerkvi. Temu pojavu smo priče že dalj časa. Posebno hitro pa je šel razvoj v nastajanju nove fronte od lanskega leta dalje, ko se je razbila štiristrankarska zveza v rimskem parlamentu ter je krščanska demokracija sama sestavila vlado. Od takrat naprej je postalo vidno, da do razbitja štiristrankarske zveze v rimskem parlamentu ni prišlo samo zaradi političnih razlogov, temveč še bolj iz ideoloških. Republikanci in socialni demokratje pa tudi liberalci so hoteli imeti bolj proste roke za boj zoper Cerkev, oziroma zoper njen vpliv v italijanskem javnem življenju. Vidno je postalo, da so se znova prebudile strupene laicistične sile iz preteklosti, ki so toliko hudega prizadele italijanskim katoličanom. Toda to, kar človeka še bolj čudi, je dejstvo, da so se te na novo prebujene laicistične sile začele vezati s socialkomunisti, ki so bili sovražniki Cerkve od začetka. Kdor je zasledoval pisanje vatikanskega glasila Osserv. Romano, je opazil, kako je ta list v svoji obrambi pravic in načel Cerkve raztegnil v zadnjem letu svojo polemiko od socialkomunistov na vse nedemokrščanske stranke in glasila. Znamenje, da so se vsepovsod pri vseh nedemokrščanskih skupinah prebudile speče sile laicizma. Tako se je zoper voljo demokratičnih strank skovala skupna fronta s socialkomunisti v boju zoper Cerkev. Togliatti je na ta način vsaj deloma prišel do svojega cilja, saj so dejansko pod vodstvom partije povezane vse italijanske politične sile v opoziciji zoper katoliško Cerkev pod pretvezo, da branijo neodvisnost države pred invazijo klerikalizma.

Ta skupna fronta laicizma se je posebno bučno pojavila v zadnjih tednih ob napadih na sv. očeta in ob polemikah zaradi obsodbe škofa Fiordellija iz Prata.

Ni nobenega dvoma, da sta se brezbožni komunizem in mednarodna framasonerija povezala, da bosta skupaj vodila borbo pri prihodnjih državnih volitvah in da bo ta borba naperjena predvsem zoper katoliške sile v Italiji. O komunistih je že znano, da bodo izbrali za udrihlico pri prihodnjih volitvah »nevarnost klerikalizma«. Socialisti in druge levičarske stranke svojega volilnega programa niso še objavile, smemo pa predvidevati, da se bodo v boju zoper Cerkev pridružile komunistom. Imeli bomo torej enotno satanovo fronto laicizma.

VLOGA ČASOPISOV

Ta fronta ima svoja glasila, ki že več let pripravljajo teren za boj zoper Cerkev. Med temi so predvsem vsi komunistični časopisi brez izjeme. Vendar velja poudariti, da v boju zoper Cerkev nosijo zastavo nekateri pomožni komunistični dnevniki in ne glavno komunistično glasilo Unità. Med takimi dnevniki gre prvo mesto rimskemu večerniku Paese Sera. Poleg komunističnega časopisja ima važno vlogo tudi socialistično, n. pr. Avanti, ki ga tiskajo v Rimu. Tudi Voce Repubblicana večkrat glasno dviga svoj glas v zboru antiklerikalcev. Vendar mislim, da gre glavno mesto v pripravljanju laicistične fronte trem italij. časopisom: Europeo, Espresso in Il Mondo. Med temi je eden ilustriran, Europeo, druga dva sta delno ilustrirana. Ti trije časopisi so si zastavili za glavno nalogo, da vodijo boj laikov zoper Cerkev. Zaradi tega so vedno polni vsakovrstnih potvorjenih člankov o Vatikanu, kardinalih, škofih, duhovnikih, stikajo za vsakovrstnimi škandali, preteklimi in sedanjimi, ki so jih zagrešili cerkveni ljudje ali katoličani sploh. Vsaka številka teh časopisov ima kaj strupenega zoper Cerkev in njen ugled. Vendar to niso komunistični časopisi, temveč so laični, to je framasonski. Vsled tega najdejo pot posebno v meščanske kroge in med izobražence, kjer je manj simpatizerjev za komunizem, zato pa tem več nasprotnikov Cerkve.

KAJ PA MI SLOVENCI?

Tudi med nami Slovenci imamo satanovo fronto laicizma. Njen poglavitni glasnik je Primorski dnevnik, ki je po raznih prelevitvah postal sedaj dejanski borec laicizma bolj kot komunizma. Pomaga mu Delo in seveda še druga glasila, ki jih denarno podpirajo rdeči. Najdemo pa med našimi ljudmi precej razširjene tudi ital. laicistične časopise.

Spričo enotnega nastopa nasprotnikov se čutijo tudi italijanski katoličani bolj povezane kot prej. KD bo gotovo izšla notranje okrepljena iz tega boja. — Kaj pa mi Slovenci? Ali se bomo tudi mi tesneje oklenili sv. Cerkve in strnili tudi naše politične vrste? To se bo zgodilo, če se bomo odpovedali vsakemu sredinskemu izbegavanju. MATIJA KOPRIVNIK

DUHOVNIKI IN POLITIKA

Pretekli petek je poslanska zbornica v Rimu zavrnila predlog komunističnega poslanca Gulla, s katerim je hotel uvesti razpravo naperjeno proti duhovščini italijanske države.

Proti predlogu je prvi spregovoril notranji minister Tambroni, ki je v glavnem povedal sledeče:

Najprej — je rekel — je treba razločevati med političnim udejstvovanjem in delom v političnih strankah.

Za politično udejstvovanje ni ne v ustavi ne v italijanskih zakonih nobene prepovedi. Vsak državljan se v politiki lahko udejstvuje, torej tudi duhovnik in redovnik; vsakemu je zagotovljena popolna svoboda. Delo v političnih strankah pa duhovnikom, redovnikom in celo Katoliški akciji kot taki, prepoveduje 43. člen konkordata med sv. stolico in italijansko državo. »Ni mi znana nobena kršitev te prepovedi,« je rekel Tambroni in se obrnil proti levičarjem, »in tudi vam ni znana. Nikdar še ni bilo nobene pritožbe, da bi se bil v kako politično stranko vpisal kak duhovnik in v njej deloval.«

Komunistični poslanec je hotel zanesti, je zatrdil minister, s to razpravo boj med Cerkvijo in državo in celo rušiti neizpodbitno oblast sv. očeta, ki s svojega vzvišenega mesta daje smernice vsem onim, ki iščejo pri njem opore in jasne besede za svoje delo in križe.

Nesmiselno je trditi, da hoče Cerkev v Italiji pripraviti ozračje za versko vojno. Poslanstva Cerkve tudi ne moremo staviti na isto raven nasproti marksizmu, katerega katoličani odklanjajo kot zmoto.. Komunistična partija je javno izpovedala, da sta proticerkvena gonja in gonja proti atomski oborožitvi Evrope najmočnejši karti v njeni roki za prihodnje volitve.

Poslanstvo Cerkve je za vernega katoličana nesmrtno, dočim je delo strank, tudi če stremijo za še tako vzvišenimi vzori, vedno le začasno. Vez med božjim in človeškim bi komunisti uničili, mi pa tega ne smemo razrušiti in ga tudi mi ne bomo razrušili.

Prav iz te vezi črpamo moč, da služimo skupnosti in upravljamo državo, ker tu ne gre le za stranko, pač pa za blagor vse države.

Za ministrom je govoril poslanec Manzini, urednik katoliškega dnevnika »Avvenire d'Italia«.

Tudi on je potrdil, da so komunisti hoteli z razpravo pripraviti napad na Cerkev in na pravico, ki jo imajo katoličani, da se svobodno organizirajo tudi na političnem polju, kot se v demokratični državi organizirajo lahko vsi brez razlike. Že več kot deset let imajo katoličani v Italiji vodilno vlogo pri vladanju države in to je najlepši dokaz, da so za to zmožni. Izkušnja uči, da kjer Cerkev nima prostosti, je tudi svoboda državljanov okrnjena.

Poslanska zbornica je nato komunistični predlog zavrnila.

Vrhunski sestanek in diplomatske pobude

V zadnjih dneh je mednarodna politika zaverovana v eno samo točko: v sporazum med Zahodom in Sovjetsko zvezo, da se reši mir, ker bi vojna uničila skoro vse človeštvo. Javno mnenje vseh zahodnih držav odločno terja mir, Sovjeti pa izkoriščajo to željo in usmerjajo mednarodno politiko v svoje propagandne vode, da bi lahko Zahodu narekovali svoje pogoje za mir. Okoli te točke se suče vse mednarodno življenje. Presenečenja na eni in drugi strani so in bodo reden pojav, seveda pa jih ni moč predvidevati. Politični opazovalci poudarjajo, da želijo dati Sovjeti prizadevanjem za mir, ki naj bi dosegla višek z vrhunsko konferenco, predvsem propagandistični značaj. Ves svet obsipujejo s svojimi notami in veliko govoré o vrhunski konferenci. Zanje je najvažnejše, da se vrhunska konferenca sestane, ni pa jim mar, če uspe ali ne. Zahodu pa je zelo pri srcu, da bi vrhunska konferenca res uspela, sicer bi bilo človeštvo še bolj razočarano. Zato zahodne države predlagajo skrbno pripravo vrhunske konference po diplomatski poti brez hrupne propagande z notami in pismi, ki miru le škodujejo.

NOVA PISMA

Predsednik Eisenhower je dobil že četrto Bulganinovo pismo, ki ponavlja stare sovjetske predloge. Bulganin pa v njem ni odgovoril na Eisenhowerjev poziv, naj Sovjeti prenehajo s pošiljanjem propagandističnih pisem in se lotijo urejevanja mednarodnih zadev po diplomatski poti, ki edina nudi jamstvo za uspeh. Za presenečenje, ki pa ne pomeni bistvene koncesije, je poskrbel Bulganin s pismom predsedniku Eisenhowerju, ki sporoča, da so Sovjeti pripravljeni priti na vrhunski sestanek v Washington. Združene države so tudi odgovorile na pismo sovjetskega zunanjega ministra Gromika. Hkrati so objavili vsebino Gromikovega pisma, ki govori le o pripravah za prepoved jedrskih poskusov, za prepoved uporabljanja vsemirskega prostora v vojaške namene in o odpravi vojaških oporišč na tujih ozemljih. Nemci naj bi se pogodili o združitvi sami. Zunanji ministri bi lahko določili le delovni spored in čas vrhunske konference, kakor tudi to, katere države naj bi se je udeležile. Ameriška vlada v svojem odgovoru odklanja postopek, ki ga predlagajo Sovjeti, ker se je po njeni sodbi treba med pripravami lotiti tudi bistva spornih vprašanj, kar bi želeli Sovjeti preprečiti, ker bi bilo s tem konec njihove propagandne igre, saj bi svetovna javnost spoznala, da niso pripravljeni prav nič žrtvovati za svetovni mir. Po drugi strani kaže, da je Zahod pripravljen še bolj postaviti Sovjete na preizkušnjo. Znano je, da se Moskva ves čas zavzema za prekinitev jedrskih poskusov, nič pa noče slišati o zahodnem predlogu, da bi hkrati tudi sklenili dogovor o prepovedi izdelovanja atomskega orožja. Da bi Sovjeti razkrili svoje karte, so zdaj Združene države pripravljene ločiti tudi ti dve vprašanji, dasi bi bilo potem zelo otežkočeno nadzorstvo nad tem, kar počenjajo Sovjeti na svojem ozemlju. Kljub slovesni obljubi bi namreč lahko tajno nadaljevali s poskusi in z izdelovanjem atomskega orožja, medtem ko bi se Zahod moral dogovora držati, ker demokratična javnost točno in strogo nadzira vse, kar delajo njihove vlade.

UTRJEVANJE EVROPSKE SKUPNOSTI

V Rimu se je končalo važno zasedanje Zahodnoevropske zveze, ki so se ga udeležili zunanji ministri sedmih včlanjenih držav in zastopniki evropskega parlamenta. Kakor je izjavil uradni glasnik Zahodnoevropske zveze, so njeni zastopniki v Rimu pod predsedstvom podpredsednika vlade in zunanjega ministra Pelle sklenili povečati sodelovanje.

Posvetovanja v Manili

V Manili je zboroval vojaški odbor Obrambne zveze za južnovzhodno Azijo in sešli so se tudi njeni zunanji ministri. Ob tej priložnosti je objavila sovjetska agencija Tass daljšo izjavo, s katero predlaga atomsko razorožitev vse Azije na temelju kolektivnega sporazuma o miru. Po stari navadi Sovjeti grozijo zlasti azijskim članicam obrambne pogodbe za južnovzhodno Azijo, to je Filipinom, Burmi in Pakistanu, z atomskimi represalijami za primer, če bi dovolile na svojem ozemlju oporišča za atomsko orožje ter odstrelišča za rakete. Uradni krogi omenjene pogodbe so v odgovor takoj omenili, da ima njihova zveza strogo obrambni značaj.

Trst ne bo volil senatorjev

V senatu se zakonski predlogi z mrzlično naglico vrstijo eden za drugim, saj je poslovna doba senata, kakor tudi poslanske zbornice, omejena. Tako je v torek 11. t. m. prišel na dnevni red osnutek ustavnega zakona, po katerem naj bi občine Trst, Devin-Nabrežina, Milje, Zgonik, Dolina in Repentabor na prihodnjih volitvah izvolile tri predstavnike v rimski senat. Zadevni osnutek je že odobrila poslanska zbornica, bil je tudi že predložen senatu, a ker gre za ustavni zakon, ga mora senat ponovno vzeti v pretres. Sedaj pa predloženi zakonski osnutek ni dobil predpisane dvotretinske večine, ker so se demokristjani glasovanja vzdržali. Svoje zadržanje so senatorji KD opravičili s pretvezo, da je bil postopek, s katerim so o zakonu razpravljali, protiustaven. Vendar so poslanci KD zakon prej v zbornici že sprejeli.

Tako bodo Tržačani na bližnjih volitvah izvolili le štiri poslance, dočim bodo za senat na Tržaškem ozemlju morali razpisati nadomestne volitve, ki bodo morda že jeseni, ali pa prihodnjo pomlad.

Zvišane cene za »vodko« in avtomobile

V Rusiji so zvišali cene za »vodko« (žganje), vino, avtomobile in motorna kolesa. Znižali pa so cene televizijskim aparatom, fotografskim aparatom in drugim industrijskim izdelkom. Agencija Tass pravi, da je bilo povišanje cen potrebno zato, da se ustvari pravo ravnotežje cen.

Nemiri v arabskem svetu

Precej vrenja je opaziti med muslimanskimi narodi. Tuniški predsednik Burgiba je zagrozil s prekinitvijo diplomatskih odnošajev z Egiptom, če bo Nasserjeva vlada še podpirala Ben Jusefa in druge Burgibove nasprotnike, ki živé v Egiptu kot politični begunci in so od tam pripravili atentat na predsednika Burgibo. Napeti so tudi odnošaji med Nasserjem in kraljem Ibnom Saudom, ki mu je Nasser očital, da je skušal preprečiti združitev med Egiptom in Sirijo ter je bajé v ta namen hotel podkupiti nekaj uglednih sirskih veljakov. Tudi Jemen je podpisal sporazum o pristopu k novi državni zvezi med Egiptom in Sirijo. Nasser je sestavil že skupno vlado nove države. Zanimivo je, da je izločil iz nje tiste sirske politike, ki so se na moč navduševali za najtesnejše sodelovanje s Sovjetsko zvezo. Tudi iz vojske je odpustil vse tiste sirske častnike, ki so pristaši skrajnih političnih strank.

POSREDOVANJA V TUNIZIJI

Amerikanec Murphy in Anglež Beeley, ki posredujeta v sporu med Tunizijo in Francijo, sta doslej opravila le prvo polovico svojega dela. Do dobra sta se seznanila s stališči francoske in tunizijske vlade, zdaj pa morata poiskati morebitne skupne točke teh stališč in izdelati načrt za kompromisno rešitev, ki bo zahtevala novo temeljito posredovanje v Tunisu in Parizu.

Francija se boji internacionalizacije alžirskega vprašanja. Da bi našla nekak izhod iz te zagate, je prišla francoska vlada na dan s predlogom za ustanovitev sredozemske zveze, v kateri bi sodelovale Velika Britanija, Francija, Španija, Italija, Maroko, Tunizija in Libija. Glavni namen zveze naj bi bila obramba Severne Afrike pred komunizmom. Zahodne države so na splošno z zadovoljstvom sprejele ta Gaillardov predlog, toda pred morebitnimi nadaljnjimi koraki se seveda želijo temeljiteje seznaniti z njegovimi podrobnostmi. Mnogi opazovalci pripominjajo, da bi bil Gaillardov načrt uresničljiv le, če bi bila prej končana vojna v Alžiriji. Ta pogoj bosta gotovo stavili najvažnejši afriški državi, ki bi morali stopiti v sredozemsko pogodbo, to je Tunizija ter Maroko, ki sta Gaillardov načrt precej hladno sprejeli.

NAŠ TEDEN V CERKVI

16. 3. nedelja, 4. postna: sv. Hilarij in Tacijan, m., patrona goriške stolnice

17. 3. ponedeljek: sv. Patricij, apostol Irske

18. 3. torek: sv. Ciril Jeruzalemski, c. uč., š.

19. 3. sreda: sv. Jožef, ženin Marije Device, zavetnik vesoljne Cerkve; zapovedan praznik

20. 3. četrtek: sv. Feliks, Larg in Dionizij, m.

21. 3. petek: sv. Benedikt, opat

22. 3. sobota: sv. Lea, vdova

*

SV. BENEDIKT (480-542), *rojen v Norciji (Spoleto), patriarh redovništva na Zapadu, ustanovitelj benediktincev.*

Že v mladosti je bil resen, plemenit in zelo razumen. Ko je dokončal v Rimu šole, se je skril v samoto. Tam je živel tri leta nepoznan.

Po treh letih je začel zbirati krog sebe enako misleče. Ustanovil je dvanajst samostanov, tudi onega na Monte Cassino, ki je bil v drugi svetovni vojni porušen, a je zdaj zopet obnovljen. V tem samostanu je sv. Benedikt umrl v 63. letu starosti. Poroča se, da so ga hoteli nasprotniki zastrupiti z vinom. Sv. mož je napravil nad kozarcem, v katerem je bilo zastrupljeno vino, sv. križ. Kozarec se je razletel, vino zlilo po tleh.

Sv. Benedikt spada med največje može in dobrotnike človeštva. Brez nasilja in krvave revolucije je obnavljal obličje zemlje. O tem priča soglasno zgodovina.

Njegov vpliv je velik v duhovnem življenju. Liturgično gibanje ima v njegovih samostanih najbolj zveste pobornike.

Geslo sv. Benedikta: Moli in delaj! — velja meni in tebi. Velja več kot vrtanja modernih filozofov.

IZ SV. EVANGELIJA

Isti čas je odšel Jezus na ono stran Galilejskega, to je Tiberijskega morja. Šla je pa za njim velika množica, ker so videli čudeže, ki jih je delal nad bolniki. Jezus je šel na goro in tam sédel s svojimi učenci. Bila pa je blizu velika noč, judovski praznik. Ko tedaj Jezus povzdigne oči in vidi, da prihaja k njemu velika množica, reče Filipu: »Kje naj kupimo kruha, da bi ti jedli?« — To pa je rekel, ker ga je skušal, zakaj sam je vedel, kaj bo storil. Filip mu odgovori: »Za dve sto denarjev kruha bi jim ne bilo zadosti, da bi vsak le kaj malega dobil.« — Eden izmed njegovih učencev, Andrej, brat Simona Petra, mu reče: »Tukaj je deček, ki ima pet ječmenovih hlebov in dve ribi, a kaj je to za toliko ljudi?« — Jezus pravi: »Velite ljudem sesti.« — Bilo je pa mnogo trave na onem kraju. Posedli so torej možje, kakih pet tisoč po številu. Tedaj je Jezus vzel hlebe, se Očetu zahvalil in jih razdelil med sedeče; prav tako tudi rib, kolikor so hoteli. Ko so se pa nasitili, je rekel svojim učencem: »Poberite kosce, ki so ostali, da se ne končajo.« — Pobrali so torej in napolnili dvanajst košev s kosci, ki so od petih ječmenovih hlebov ostali njim, ki so jedli. Ko so torej ljudje videli čudež, ki ga je storil, so govorili: »Ta je zares prerok, ki mora na svet priti.« — Ker je tedaj Jezus spoznal, da hočejo priti in ga po sili vzeti, da bi ga postavili za kralja, se je spet sam umaknil na goro.

*

Evangelij poroča o čudežnem nasičenju številne množice ljudi. Čudež razodeva veliko Jezusovo dobroto, dobrohotnost in usmiljenost. Kaže nam, poleg tolikih drugih dokazov, Jezusovo božjo ljubezen in skrb za ljudi. Verska resnica je, da Bog (enako Jezus) ljubi vse dobre ljudi. Še več: Bog ljubi vse ljudi brez izjeme, ljubi jih po božje, vse bolj in vse več kot pa morejo ljubiti ljudje. Ljudje se na splošno zelo malo, vse premalo ljubijo med seboj. Na žalost je vse prepogosto človek človeku sovražnik in volk. Ljudje silno malo cenijo tisto veliko božjo zapoved, ki se glasi: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« »Ljubite se med seboj!« Bog ne mara sovraštva, ampak zahteva in ukazuje ljubezen, globoko, resnično, dejansko, plemenito in nepotvorjeno krščanskoljubezen; ljubezen med brati, ljubezen med svojci, ljubezen med sosedi, tovariši, rojaki; ljubezen med narodi in vsemi ljudmi. Ljudje so daleč od tega ideala, ker so hudobni in sebični. Svet je hudoben. V ljudeh ni in ni prave ljubezni do Boga in ne do bližnjega. Manjka ljubezen, manjka plemenitost, manjka dobrota in svetost. — Bog pa ni tak. On resnično ljubi ljudi in misli na njihovo srečo. Bog ljubi vse ljudi, tudi grešnike, le greha ne mara. Greh obsoja in kaznuje. Bog nas ljubi po božje, t. j. neskončno. Zveličar nas je ljubil tudi po človeško, po božje in po človeško, ker je bil učlovečeni Bog. Skrbel je za človeške duše in za telesa, skrbel in še danes skrbi za oboje.

Posnemajmo Zveličarja: Skrbimo v potrebni meri za naše neumrljive duše in nele za telesa! Zavedajmo se, da nam je potrebna obilna in stanovitna molitev, potreben nam je Bog, Jezus, njegova družba, njegova bližina, milost, Oseba. Potrebno nam je pogosto sv. obhajilo; potreben nam je verski pouk, verska izobrazba, premišljevanje verskih resnic, potrebna nam je velika skrb za našo dušo, našo večnost in naša nebesa. Prednost mora vedno imeti duša, telo je manj vredno. Zveličar kliče in svari: »Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?« — Rešimo si svojo dušo!

Nove župnije v Rimu

Rim se zadnja leta silno širi, zato je bilo treba poskrbeti za nove cerkve v novih predmestjih. Koliko je storil sedanji sv. oče v ta namen, največ povedo številke: v 19 letih je bilo v Rimu ustanovljenih 52 novih župnij in 13 duhovnij z novimi cerkvami in drugimi potrebnimi prostori za župnijsko življenje. Mnoga nova župnijska središča imajo lepa športna igrišča za mladino. Trenutno je v gradnji okrog 100 zavodov, vrtcev in kapel.

Sad milosti

Za veliko noč bo prejel mašniško posvečenje 28-letni Martin Bormann. Njegov oče je bil Hitlerjeva desna roka. Po zadnji vojni se je zatekel k neki tirolski družini v Avstriji. Prestopil je iz protestantizma v katoliško Cerkev in se začel pripravljati na duhovniški stan. Kako čudovita so božja pota! Bog more celo najhujšim nasprotnikom osvojiti otroke in jih postaviti v svojo službo.

Kapela na reki

Čolnarji na reki Ren imajo svojega župnika in svojo cerkev. Na velikem motornem čolnu je urejena kapela in stanovanje župnika Jožefa Weinmanna. Čoln neprestano obiskuje razna rečna pristanišča. Čoln je opremljen tudi z močnim zvočnikom. Cerkev se prilagodi vsem potrebam, da njeni verniki lahko prejemajo duhovno hrano.

Izraelske znamke

Mlada izraelska država se pri svojih izdajah izredno naslanja na sveto pismo. Na znamkah so upodobljena glasila, ki so jih uporabljali stari Izraelci, grbi dvanajsterih izraelovih rodov, sedmerokraki svečnik svetega šotora, Noetov golob, Davidovo žezlo in drugi svetopisemski predmeti. Zanimanje za izraelske znamke je veliko. Poštna uprava ima 40.000 stalnih naročnikov za nove izdaje znamk.

Slovenska izdaja celotnega sv. pisma

Mohorjeva družba v Celju je prevzela novo izdajo celotnega svetega pisma, ki bo izšlo v treh knjigah, vsako leto po ena knjiga. Po sto letih bo spet prva celotna izdaja svetega pisma. Družba želi, da bi knjiga prišla v roke čim večjega števila bralcev. Zato je razpisala prednaročilo, da morejo knjigo naročiti tudi tisti, ki ne zmorejo vse naročnine hkrati, in jo zato plačujejo na obrokih.

Apostol Sahare

Francoska vlada bo izdala spominske znamke ob 100-letnici rojstva znanega belega meniha Karla de Foucauld (Fukô). Karel de Foucauld se je rodil v Strasburgu v bogati družini. Postal je oficir, a po nekaj letih se je odpovedal vojaški službi in postal duhovnik. Umaknil se je v srce Sahare 435 milj daleč od najbližjega kulturnega središča. Vršil je tihi apostolat med rodom Touregom (Tuaregom). Padel je kot žrtev roparskega napada prvega decembra leta 1916. Pater Karel se je rad nazival Mali brat Jezusov in je napisal tudi posebna redovna pravila, a nova redovna kongregacija je oživela šele po njegovi smrti.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Rimu

Veliki slovenski škof Slomšek je že leta 1851 med Slovenci ustanovil molitveno družbo, ki naj bi pospešila milostni dan zedinjenja ločenih pravoslavnih slovanskih bratov s katoliško Cerkvijo. Stoletnice te plodonosne ustanove, ki se je razrasla tudi med druge slovanske narode, ni bilo moč praznovati v središču cirilmetodijske delavnosti tega stoletja — v Velehradu na Moravskem, pa so jo praznovali številni katoliški Slovani v Rimu (l. 1951).

Ustanovili so v središču krščanstva *Škofijski svet Apostolstva sv. Cirila in Metoda*, ki skuša preko svojih članov širiti perečo idejo o zedinjenju vseh kristjanov. Za tako važno vprašanje je treba vedno novih spodbud, da srce ostane goreče in more duh vztrajno iskati novih možnih poti za srečanje med razprtimi. Predvsem je treba na vso moč podžigati k molitvi, ki mora z neomajnim zaupanjem trkati na vsa vrata božjega usmiljenja. Le milost more neposredno mehčati voljo, zedinjati duhove in od nje končno zedinjenje v največji meri zavisi.

ZBRANI OB SV. DARITVI KARDINALA

Letos so se člani Apostolstva sv. Cirila in Metoda zbrali 27. februarja v baziliki Marije Velike pred Rimljanom tako drago podobo Matere božje, Kraljice vesolja, kjer je daroval sv. mašo kardinal Jožef Pizzardo, tajnik Kongregacije sv. Oficija in načelnik Kongregacije za semenišča in vseučilišča.

Kardinal je v svojem govoru napotil srca molivcev v *Lurd: Mati božja*, ljubeča Mati vseh kristjanov, naj bo Srednica vsekrščanske edinosti. *Sveta brata Ciril in Metod*, apostola Slovanov, sta potomcem zapustila prelep zgled zmagovitega trpljenja: ob njunem vzoru naj najdejo moč vsi, ki danes pod brezbožno oblastjo preganjanje trpe. Mi pa moramo vsem trpečim s svojo molitvijo in krščanskim življenjem biti v pomoč.

Med mašo je ubrano in na umetniški višini pel zbor Liberijanske kapele pod vodstvom msgr. Dominika Bartolucci, dirigenta Sikstinske kapele.

Ob zaključku pobožnosti, ki so se je udeležili tudi mnogi škofje, je msgr. Strojny, predsednik Škofijskega sveta Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Rimu, navzočim objavil pozdrav sv. očeta Pija XII. in njegov apostolski blagoslov.

VZHODNI DAN ZA RIMSKE SLOVENCE

Nedeljo 2. marca so rimski Slovenci posebej posvetili krščanskemu Vzhodu in vprašanju zedinjenja kristjanov.

Zbrali so se najprej v ruski katoliški cerkvi sv. Antona Puščavnika na Eskvilinu in prisostvovali slovesnemu »molebnu«, pobožnosti v bizantinsko-slovanskem obredu, ki jo je opravil p. Koren ob asistenci p. Podgornika in p. Žužka za zedinjenje kristjanov. Ob zaključku je diakon Chessa z zborom pel *mnogoletje svetemu očetu Piju XII.* ob njegovem rojstnem dnevu in obletnici izvolitve, nato pa še *slovenskim škofom dr. Gregoriju Rožmanu, msgr. Antonu Vovku in dr. Maksimilijanu Držečniku.*

V dvorani Papeškega ruskega zavoda je bila zatem vzhodna akademija.

Zbor rusikovcev je pod vodstvom p. Pichlerja predvajal koncert ruske cerkvene pesmi: izbor postnih in velikonočnih skladb. Posamezne pesmi je razlagal in povezoval duhovnik Stanko Janežič, ki se je v pozdravni besedi v imenu slovenskega odseka Apostolstva sv. Cirila in Metoda zahvalil slovanskemu asistentu Družbe Jezusove p. Prešernu za posredovalno pomoč pri izdaji vzhodnega zbornika Kraljestvo božje, dr. Robiču, predsedniku Socialnega odbora, in g. Kranjcu, voditelju Dekliškega krožka, pa za organizacijsko pomoč ob pripravi Vzhodnega dne. Zanimiv koncert je melodioznost ljubečim Slovencem prinesel resnično zadoščenje.

Dr. Janez Vodopivec, profesor na univerzi Propaganda Fide, je v kratkem obrisu predstavil *zgodovino 50-letnega ekumeničnega gibanja za zedinjenje kristjanov.* Govornikova preprosta in živahna beseda je takoj potegnila srca za seboj, da so občutila bridkobo razdorov med kristjani in zahrepenela po dejanskem sodelovanju pri delu za edinost.

Pesmi ruskega katoliškega pesnika Venceslava Ivanova in Goričanke Ljubke Šorlijeve so z občutenjem recitirali Barica Rusova in njen mlajši brat ter gospa Anica Erbežnik.

P. Anton Koren je v jasnih skioptičnih slikah prikazal vrsto izbranih ikon, podal zgodovino ikonopisja ter razložil mnogovrstni pomen svetih podob. Posebno prelepa, v globokoumno ubranost zaokrožena sv. Trojica ruskega slikarja Rubleva (15. stol.) bo gotvo ostala vsem trajno v spominu.

Ob zaključku je polna dvorana rimskih Slovencev zapela z veselim srcem našo staro in preprosto Angelsko češčenje.

Lepa vrsta navzočih se je vpisala v Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Mnogi so kupili ličen *vzhodni zbornik Kraljestvo božje 1958*, da se bodo doma mogli še pobliže seznanjati z vzhodnimi vprašanji.

Ob ruskem čaju so se razvezali jeziki, spočela se je pesem in ob razhodu so rimski Slovenci — nekateri so se prvič srečali med seboj — imeli prijetno zavest in navdajala jih je želja, da bi se v bodoče še zbrali v gostoljubnem Rusiku.

sj

Evropski dan v šoli

Kakor so sklenili na sestanku mednarodnega odbora v Haagu v preteklem mesecu novembru, se je v ponedeljek, dne 24. febr. vršil po vseh šolah »evropski dan«. Dijakom so profesorji razložili, kaj pomeni nova zveza šestih evropskih držav, povezanih že v treh skupnostih, jeklarsko-premogovni, skupnem tržišču in Evratomu. Nato so dijaki pisali posebno šolsko nalogo.

Da je treba nove rodove vzgajati v duhu medsebojne solidarnosti in ne narodne samozavednosti in nadmoči, je gotovo veliko spoznanje, ki ga je prinesla evropskim narodom druga svetovna vojna.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Francija

»Vsi narodi romajo k Mariji.« To resnico so si vzeli za geslo dušni pastirji med izseljenci v Franciji, med njimi tudi naši slovenski duhovniki, ki so se s svojimi verniki pridružili slovesni otvoritvi Marijinega leta v pariški cerkvi lurške Gospe. Pomožni škof msgr. Rupp, ki je vodil slovesnosti, je v svojem govoru ganljivo govoril tudi o slovenskem narodu in njegovih duhovnikih. Najgloblji vtis pa je napravila na francoske vernike slovenska pesem, katero je izvajal pariški slovenski pevski zbor in nas tako predstavil v pariškem velemestu kot pravi Marijin narod, ki ima najlepše pesmi.

Prenovljena cerkev v Št. Jakobu

V Št. Jakobu v Rožu na Koroškem, v domovini Miklove Zale, imajo farno cerkev na griču nad vasjo. To je zelo stara cerkev, ki je postala premajhna. Zato so jo sedaj povečali in vso prenovili. Potreben denar so povečini zbrali župljani sami.

»Veliko navdušenje«

Jugoslovanski časopisi pišejo, da vlada za gradnjo avtoceste Ljubljana-Zagreb med jugoslovansko mladino »veliko navdušenje«. Priglasilo se je na tisoče in tisoče mladincev. Avtocesto mislijo končati v devetih mesecih. V tem obdobju bo delalo izmenoma 52.000 mladincev, ki bodo uvrščeni v 434 mladinskih brigad, po 120 mladincev v vsaki brigadi. Nad 50.000 mladincev se je javilo samo iz Slovenije. — Poveličevano »veliko navdušenje« pa izvira predvsem iz dejstva, da ne dobiš štipendije, če ne greš gradit avtocesto. Brez štipendije pa skoro ne moreš študirati. —

Umrla je Lili Novy

Dne 7. marca je v starosti 73 let umrla v Ljubljani znana slovenska pesnica in književnica Lili Novy. Prve svoje pesmi je pisala v nemščini, pozneje pa se je naučila slovenščine in izdala zbirko pesmi »Mračna vrata«. Za to zbirko pesmi je dobila tudi Prešernovo nagrado. Znana je tudi po svojih prevodih Prešernovih pesmi v nemščino.

ŠKOF FIORDELLI je storil svojo dolžnost

V zvezi z obsodbo škofa v Pratu smo postavili izvedencu v civilnem in cerkvenem pravu nekaj vprašanj. Ker odgovori razsvetljujejo razne probleme, ki so vstali ob tej obsodbi, jih prinašamo v celoti:

1. Na procesu v Florenci in še bolj po procesu se je veliko govorilo o konkordatu. Je-li konkordat del državne zakonodaje?

Sedmi člen ustave določa, da so lateranske pogodbe (konkordat) one, ki urejajo odnose med državo in Cerkvijo. S tem je konkordat postal sestavni del veljavne italijanske zakonodaje.

2. Kakšne pravice zagotavlja konkordat Cerkvi?

Številne. Na tem mestu omenjam samo to, da zagotavlja konkordat Cerkvi »svobodno izvrševanje duhovne oblasti, svobodno javno izvrševanje bogočastja in njene jurisdikcije v cerkvenem območju.« Se posebej zagotavlja škofom, »da smejo svobodno objavljati svoja navodila, ukaze, pastirska pisma...«

3. Kaj znači, konkretno, da sme Cerkev »svobodno izvrševati svojo duhovno oblast«?

Država priznava Cerkvi polno svobodo na duhovnem področju. Z drugimi besedami, Cerkev sme v mejah svoje pristojnosti svobodno vršiti učeniško, duhovniško in kraljevsko oblast. Kot nasledniki apostolov smejo škofje učiti versko-nravne resnice; zaradi popolnosti svojega duhovništva smejo škofje posvečevati in vršiti škofovska opravila; pri vladanju svojih škofij smejo po določbah sv. kanonov izvrševati zakonodajno, sodno in kaznilno oblast. V duhovnem vladanju svojih vernikov so škofje docela svobodni. Državna oblast se je obvezala, da bo spoštovala svobodo Cerkve v duhovni vladi, in zato ne sme klicati škofov na odgovor za dejanja, ki so jih izvršili pri duhovnem vladanju svojih vernikov.

4. Jasno, da so škofje svobodni v izvrševanju svoje duhovne oblasti na splošno. Je pa umestno, da to vršé tudi v konkretnih primerih?

Če velja načelo, da so škofje svobodni v izvrševanju svoje duhovne oblasti, velja pač vedno, pa naj škofje učé na splošno ali pa z ozirom na posamezne primere, od slučaja do slučaja. Pravico, da presodi, če je umestno ali celo nujno, da poseže v konkretne primere, ima samo škof, ki mu pripada duhovna vlada v škofiji.

5. Je imel škof Fiordelli v Pratu pravico proglasiti za priležnika in javna grešnika Bellandija in žensko, s katero se je samo civilno poročil?

Če je škof svoboden v izvrševanju svoje duhovne vlade, če torej sme svobodno izvrševati svojo sodno in kaznilno oblast nad svojimi škofljani, na splošno in v posameznih slučajih, je škof Fiordelli smel izjaviti, da civilni zakon dveh krščenih oseb ni pred Bogom in Cerkvijo veljaven zakon, ki je vedno tudi zakrament, temveč samo pohujšljivo priležništvo, zato pa da sta Bellandi in njegova družica javna grešnika. In škof je bil celo dolžan to izjaviti, ako je predvideval, da bi taka javna obsodba bila v duhovni blagor, če bi na pr. preprečila ali tudi omejila število civilnih porok, ki so tako pogostne v Pratu.

6. Pa ni s tem žalil časti Bellandija?

Bellandi in družica, ki sta bila predhodno od škofa opozorjena, sta s civilno poroko sama postala pred Bogom in Cerkvijo brezčastna. Zato jima škof niti ni vzel niti žalil časti, ki sta se ji sama odpovedala.

7. To na verskem področju. Kaj pa na civilnem? Tu sta bila pač zakonito poročena!

Msgr. Fiordelli je nastopil kot škof, ki v izvrševanju svoje duhovne oblasti z verskega vidika presoja dejanja svojih vernikov. Državna zakonodaja mu v tem oziru zagotavlja vso svobodo. Zato pa ne more biti škof, ki se poslužuje pravice, ki mu jo nudi država, pred državo kriv, če je njegov duhovni ukrep bil za Bellandija tudi v civilnem oziru neprijeten.

8. Pa vendar je bil škof sodnijsko obsojen!

Civilno sodišče je obsodilo škofa, ker je upoštevalo edinole določbe državnega kazenskega zakonika o žaljenju časti, ne pa ustavnih in konkordatarnih določb. Zato je zadeva šla v priziv, ki bo gotovo razsodil na osnovi konkordata in priznal Cerkvi svobodno izvrševanje njene duhovne oblasti.

Jurajev

Razburkana seja mestnega sveta v Gorici

Postaviti želijo spomenik odpeljanim v maju 1945

Že meseca novembra lanskega leta so misinovski ali novofašistični (kot jih običajno tisk imenuje) svetovalci v goriškem občinskem svetu zastavili županu vprašanje, ali ne misli, da bi bilo treba spomniti se odpeljanih v maju 1945 s primernim spomenikom. Misinovci so izvajali, da so prizadeti bili odpeljani samo zaradi svojega italijanskega porekla in italijanske zavednosti.

Pozneje je župan odgovoril, da je občinski odbor proti temu, da se kak spomenik postavi na pobudo občine in je predlagal, naj se vsako udruženje pobriga, da se na primeren način spomni odpeljanih oseb, ki so jim drage. Tako bo županstvo postavilo spominsko ploščo svojim občinskim uslužbencem in je tudi prečital besedilo, ki naj bi ga plošča nosila.

Toda misinovci niso bili s tem odgovorom in predlogom zadovoljni in so izjavili, da bodo zadevo spravili pred občinski svet, kar so tudi storili.

Pred nedavnim bi misinovski predlog moral pretresati občinski svet, pa je ob otvoritvi seje župan izjavil, da je pravkar prejel pismo od strani udruženja sorodnikov žrtev iz maja 1945, in prosil, naj se razprava odloži z dnevnega reda za nekaj dni, da pismo lahko prečita in preuči.

V petek zvečer 7. marca je predlog prišel končno na razpravo in prvi je imel besedo župan sam, ki je prečital pismo omenjenega udruženja, ki prosi, naj se ne stavlja noben spomenik, ker obstaja še vedno upanje, da se kateri od odpeljanih še vrne živ domov. Župan pa je povedal, da je poklical k sebi predsednico udruženja in ji stavil predlog, da bi se vendarle postavil spomenik, ki pa naj ne nosi imena odpeljanih. Na to da je predsednica pristala.

Besedo je zdaj imel zastopnik misinovcev, ki je predlog za spomenik, kot ga je župan omenil, sprejel in svojo ter misinovskih sosvetovalcev zahtevo na dolgo in široko utemeljeval. Dejal je, da takega barbarskega zločina, kot so ga zagrešile balkanske horde, ni pomniti in se lahko primerja samo s podvigi Hunov in njim podobnih tolp. Bili so odpeljani, je dejal govornik, samo zato, ker so bili Italijani. Takrat odpeljani Slovenci pa, da so bili deležni take usode samo zato, ker so bili zvesti Italiji.

Za njim se je oglasil demokristjan dr. Calderini in v imenu svoje skupine izjavil, da se sicer ne sklicuje na politična izvajanja misinovcev, da pa sprejema predlog za spomenik. Predlagal pa je, naj bo plošča ali kamen posvečen tudi spominu nacifašističnih žrtev, ki so dali življenje za svobodo v nemških taboriščih.

Nastopil je komunistični svetovalec Battello, ki je takoj pristal na predlog, da se je treba spomniti vseh žrtev. Dejal pa je, da spadajo sem tudi vse žrtve tiste dobe, ko je fašizem izvajal v teh krajih nasilje in nastopil z vojno. Ne moremo pozabiti, je dejal svetovalec Battello, da je leta 1942 Mussolini na trgu Cesare Battisti v Gorici hujskal proti Slovencem in ukazal pozigati slovenske vasi in pobijati slovensko ljudstvo, kar se je tudi zgodilo. Na moji desni sedi svetovalec Batti, je nadaljeval Battello, ki je že 36 let pripadnik komunistične stranke in ki je žrtvoval sina edinca v borbi proti okupatorju. Tu pa sedi tudi dr. Sfiligoj, kateremu so naložili bremena let zaporne kazni samo zato, ker je bil zvest svojemu narodu. Kadar kdo govori o barbarskih balkanskih hordah, je treba upoštevati tudi vse tisto, kar se je zgodilo v fašistični Italiji, ker je prav to tisto, kar je privedlo do vojne in njenih grozot ter dogodkov na Goriškem.

Ko je Battello končal, je planil pokonci svetovalec monarhist dr. Pedroni, ki se je usul na Battella z vso silo svoje moči in gneva. Rjovel je, da morilcev ni moči družiti z umorjenimi (non è possibile associare gli assassini con gli assassinati). Napadal je »izdajalce z ene in druge strani« ter trdil dobesedno, da »oni ostanejo morilci, tudi če so stopili na oltar domovine« (essi rimarranno assassini anche se hanno potuto in qualche modo salire i gradini dell'Altare della Patria«).

Tedaj se je oglasila demokrščanska svetovalka gospa Angioi in izjavila, da se z vso silo upira predlogu in namenu, da bi bil spomenik odpeljanih v maju 1945 posvečen tudi žrtvam nacifašizma.

Svetovalec Saragatove socialistične stranke, Candussi, pa je izrazil željo, da se postavi spomenik vsem padlim in odpeljanim iz Gorice.

Ker se nihče več od svetovalcev ni oglasil k besedi, je zopet govoril župan, ki je dejal, da skuša Battello zamenjati morilca z žrtvijo; tu je nekako posnemal Pedronija. Trdil je tudi, da si je skozi vsa leta svojega upravljanja občine prizadeval za pomiritev (distensione) med ljudstvom tega ozemlja in ne samo z besedami. Battello je županu živahno ugovarjal in njegova izvajanja sproti pobijal.

Končno so po kratkem odmoru stavili na glasovanje besedilo resolucije, ki se glasi: da *se sklene spomniti se s primerno pobudo žrtev tragičnega maja 1945, priče italijanstva Gorice in ginjeno misel posvetiti tudi vsem tistim, ki so zaradi iste vere bili odpeljani* (...delibera di ricordare con opportuna iniziativa le vittime del tragico maggio 1945, testimoni dell'italianità di Gorizia, elevando altresì con commosso pensiero a tutti coloro che furono deportati per la stessa fede). Župan je pooblaščen, da imenuje posebno komisijo, ki naj to pobudo izvede.

Komunistični svetovalec Batti je pojasnil v podkrepitev Battellovih izvajanj, da je sam De Gasperi priznal na pariški mirovni konferenci, da so bili dogodki iz maja 1945 na Goriškem posledica posebnega položaja in ozračja, ki ga je bil tu ustvaril fašizem. In ker stavlja besedilo resolucije žrtve nacifašizma v podrejeno vrsto za žrtvami meseca maja 1945, se bosta on in Battello glasovanja vzdržala.

Tako je bila resolucija sprejeta z glasovi vseh prisotnih svetovalcev, razen petih, dveh komunističnih in treh slovenskih, to je dr. Sfiligoja, prof. Kacina in g. Bratuža, ki so se glasovanja vzdržali.

K seji in vprašanju, ki so ga na njej obravnavali, bi bilo mnogo pripomniti. Omejimo se samo na sledeče: Fašizem je obsodil Slovence v Italiji na narodno in jezikovno smrt ter jih v tem oziru in v ta namen dosledno hudo zalezoval in preganjal. Policijskih opominov, konfinacij in obsodb pred zloglasnim fašističnim sodiščem štejemo na tisoče primerov. Izvzeti niso bili niti smrtne obsodbe niti ne zavratni umori, kot je primer katoliškega učitelja Lojzeta Bratuža, Strancarja in drugih.

Slednjič je fašizem navalil z orožjem tudi na Jugoslavijo in zavojeval del Slovenije, katero je takoj samovoljno priključil k Italiji. Kaj je takrat nastalo, vemo vsi in ve ves svet. Užaljena ljudstva so se krivici upirala in tedaj je Mussolini prišel osebno v Gorico in v divjem, strastnem govoru ukazal požigati slovenske vasi, streljati slovensko ljudstvo ali ga odpeljevati v taborišča, kjer je premnoge ugrabila smrt zaradi lakote in nehigienskih prilik. Samo na otoku Rabu je tako našlo smrt devet tisoč Slovencev. Tu, v bližnjem Gonarsu, kakih štiri sto in po raznih taboriščih vzdolž Italije tudi veliko število. Zgorela je tudi vas Ustje, na Vipavskem, in sicer koj po Mussolinijevem ukazu.

Titove partizane so vodili komunisti, ki so stremeli za svojim lastnim ciljem: doseči zmago in polastiti se državne oblasti. V ta namen so komunisti izrabili nacionalno zavest in ogorčen odpor ljudstva proti fašizmu, ki ga je teptal in na smrt obsodil. Titovim komunistom so se v neki meri pridružili na tem ozemlju italijanski. Složno sta ta dva komunizma nastopala zlasti maja meseca 1945. leta in prijemala ter odpeljevala tako državljane italijanske, kakor one slovenske narodnosti, toda ne zaradi narodnosti kot take, ampak samo zaradi tega, ker so v prijetih videli svoje komunistične nasprotnike, tako dr. Sfiligoja, inž. Rustjo, g. Bratuža, družino Abujevo, prof. Bednarika in veliko število drugih.

To dejstvo drži, ker bi sicer bili odpeljali skoro vse italijansko ljudstvo in nobenega Slovenca. Drži tudi dejstvo, da so slovenski in italijanski komunisti vrnili domov večino odpeljanih, med te štejemo številne občinske uradnike in druge, tako dr. Bauma, dr. Zollio in druge. Ali ti niso zavedni goriški Italijani? Razni procesi so potem pokazali, da so prijemanja in odpeljevanja oseb bili krivi tudi italijanski komunisti, če ne, v danih primerih, samo oni.

Fašizem je torej prvi kriv za vse, kar je na tem področju nastalo tragičnega. Za fašizmom pa revolucija združenih italijanskih in Titovih komunistov. Dejstvo je tudi, da so v aprilu in maju 1945 pobili veliko število fašistov v severni Italiji (kakih 15 tisoč). Pa se tam nihče ne drzne zahtevati jim spomenik, nihče govoriti o barbarih, balkanskih hordah, morilcih in tako dalje.

Svetovalec Battello je govoril golo resnico. Resnico, ki jo je sam De Gasperi moral priznati. Dolžni smo to priznati tudi mi, četudi je resnica prišla na seji iz ust komunista, od katerega nas loči velikanski ideološki prepad.

Slovenci pa še danes nismo zaščiteni, ampak nekako samo nejevoljno tolerirani. Čudimo se g. županu, ko trdi, da se skozi vsa leta njegovega županovanja trudi, ne samo z besedami, za pomiritev. Za naše jezikovne pravice in za vse drugo, kar nam pritiče in kar se nam sistematično osporava, ne vemo, da bi se gospod župan zavzemal. Ali pa je g. župan pripravljen, spomniti se slovenskih žrtev fašizma? Kako da ni potem stavil predloga občinskemu svetu, ko mu je vendar dobro znano, koliko krivice in gorja so goriški Slovenci pretrpeli? Pomiritev mora biti splošna in odkritosrčna, sloneča na priznanju in spoštovanju pravic vsakogar, zlasti slehernega državljana in občana.

Petkova seja pa je pokazala toliko nestrpnosti, da smo se nehote spomnili tiste seje, na kateri so kričali proti slovenskim svetovalcem: Ven z njimi! In sicer samo zato, ker so se bili postavili za pravice slovenskih občanov.

Zakaj so se slovenski svetovalci vzdržali glasovanja

Trije slovenski svetovalci, ki so se na petkovi občinski seji 7. t. m. v Gorici vzdržali glasovanja o predlogu za počastitev spomina odpeljanih v maju 1945 in padlih za italijanstvo Gorice, pojasnjujejo, zakaj so tako ravnali:

1) ker spoštujejo željo sorodnikov odpeljanih, da se spomenik ne postavi;

2) ker upajo tudi oni, da so odpeljani, Slovenci in Italijani, še pri življenju in želijo, da bi se živi domov vrnili;

3) ker se ni zgodilo, kar bi bilo prav, to je, da bi se počastile tudi slovenske žrtve fašizma, ki je prvi in v neki meri glavni krivec vsega skupnega gorja in trpljenja;

4) ker je na seji vladala prevelika nestrpnost, daleč proč od srčnega človečanskega in krščanskega sočutja z vsemi žrtvami in njih živečimi sorodniki.

Slovenski svetovalci

Izreden uspeh slovenske znanstvene knjige

Daleč stran od domovine, v daljni Argentini je mlada in agilna slovenska socialna organizacija »Družabna pravda« izdala obširno in moderno slovensko znanstveno delo — Sociologijo —'ki jo je napisal slovenski sociolog, vseučiliški profesor *dr. Ivan Ahčin*. Dr. Ahčin je že na ljubljanski univerzi poučeval sociologijo. Proučevanje sociologije je potem nadaljeval v inozemstvu. Trenutno poučuje sociologijo na slovenski bogoslovni fakulteti v Argentini.

V inozemstvu je imel dr. Ahčin priložnost, poglobiti se v sodobno sociološko znanost; obogaten s temi pridobitvami je napisal veliko delo v treh zvezkih z naslovom Sociologija. Prvi zvezek govori o osnovnih činiteljih družabnega žiljenja: o pojmu, namenu, zgodovini in težnjah sociologije, o krščanski sociologiji posebej, o človeku, o družbi, družabnem redu ter o pravičnosti in ljubezni, ki' sta dva temelja družabnega reda. — Drugi zvezek govori o družabnih osnovah, in sicer o družini, razredih in stanovih ter o narodu. — Tretji zvezek je nadaljevanje drugega ter obravnava državo, mednarodno družbo ter religijo in družbo.

Kritika je to delo ocenila zelo laskavo.

Prof. dr. Ahčin in »Družabna pravda« nadaljujeta lepo začeto delo. Pravkar se v Argentini tiska novo dr. Ahčinovo veliko in moderno delo — Socialna ekonomija. Danes so gospodarska vprašanja osrednja vprašanja vsega javnega in zasebnega življenja. Zato je prav, da dobimo tudi mi Slovenci, raztreseni po vsem svetu, izčrpno, na najmodernejših osnovah zgrajeno gospodarsko knjigo. S pomočjo te knjige bomo laže razumeli razna dogajanja na Vzhodu in Zapadu.

RAZNE NOVICE

Opice na ministrstvo

Uradniki nemškega notranjega ministrstva so protestirali proti izjavam socialnodemokratskega poslanca Ackermanna. V parlamentu je nastopil proti živalskim vrtom, češ da so prenapolnjeni. Med drugim je predlagal: »Opice pošljite na delo v notranje ministrstvo.« In s to izjavo je užalil uradnike.

Obsodba pariških golobov

Prefekt pariške policije je izdal ukaz, da izženejo vse golobe iz mesta, ker »onesnažijo kulturne spomenike in včasih tudi turiste«.

Milančani so se zbali, da bo zadela enaka usoda tudi njihove ljubljence. Milanski župan pa je dal izjavo, da občina ne bo preganjala golobov.

Družba za bolnega mačka

Angleški list Times je med trgovskimi oglasi prinesel naslednje obvestilo: »Gospa iz dobre družbe išče dobro vzgojene in skrbno oblečene otroke, da bi po dve ali tri ure na dan zabavali njenega bolnega mačka.«

Daljši zobotrebec

V občini Neuhofer sta levičarski in desničarski kandidat dobila enako število glasov.Odločitev naj bi potem prineslo žrebanje. Komunistični kandidat je potegnil daljši zobotrebec in tako je dobil županskо mesto.

Kakor v pravljici

Desetletna Mariza Leonzio je bila vse do danes ena izmed tolikih italijanskih revnih otrok, ki posečajo šolo, se igrajo in živijo pač preprosto življenje vaških otrok. Toda prišel je Božič in mala Mariza je poslala Jezuščku pismo, v katerem ga je prosila, naj bi ji zgradil majhen mostič čez potok, katerega mora ona vsako jutro prebresti, če hoče v šolo. V poletnih mesecih to ni bilo tako težavno, drugače pa je pozimi, ko je voda ledena. In res, »dobri Jezušček« je pridno Marizo uslišal, dobila je svoj mostiček in ob zvokih vaške godbe in vseh višjih krajevnih oblasti je Mariza vsa srečna prva prekoračila »svoj mostiček«. Bila je zadovoljna in ni zahtevala drugega. Toda glas o deklici z mostičkom se je razširil po vsej Italiji in prešel celo ocean. Žena ameriškega predsednika »Mamie« Eisenhower je tudi zvedela za to deklico in jo povabila k sebi za mesec dni. V soboto 8. marca je Mariza z očetom, iz neznatne vasice Rossignana pri Livornu, prispela v Rim, od koder bo nato z letalom odpotovala v Združene države, kjer bo imela izredno čast, da se bo lahko igrala skupaj z vnuki ameriškega predsednika in njej na čast bodo priredili tudi velik banket.

Letalski promet

Civilno letalstvo je v preteklem letu doseglo nov rekord. Vedno več potnikov se poslužuje letal. Lansko leto so letala prepeljala 87 milijonov potnikov.

Knjige Goriške Mohorjeve družbe

Po vojni se je uveljavilo sodelovanje med Goriško Mohorjevo in pa Celovško. Obe skupaj izdajata skupen koledar, posebej pa svoje knjige. O koledarju in celovških letošnjih knjigah smo govorili v zadnji številki, zato bomo danes povedali nekaj stvari le o knjigah Gor. Mohorjeve.

Ta je letos izdala dve knjigi, in sicer prof. Ivana Teuerschuha »Poglejmo v zrcalo, kakšni smo« in pa Zore Piščančeve »Dom v tujini«.

Knjiga Ivana Theuerschuha je zbirka njegovih predavanj na tržaškem radiu o lepem vedenju. To ni prva knjiga te vrste v slovenskem jeziku. Takih knjig smo tudi v preteklosti imeli že nekaj, tudi obširnejših, kot je Theuerschuhova, vendar mislim, da nismo še imeli take, ki bi tako prikupno in živo obravnavala vprašanje o lepi vzgoji in uglajenem nastopanju v družbi. O nas Slovencih je znano, da smo radi grobi, trdi, neokretni v družbi. To velja posebno za naše fante in može, a včasih tudi za dekleta in žene. In vendar je danes življenje tako, da imaš vedno stika s tujimi ljudmi. In ti te sodijo po tem, kako pozdraviš, kako se predstaviš, kako znaš biti obziren, kako sediš, govoriš, se oblačiš in podobno. Lep nastop je torej kos naše izobrazbe in dostikrat tudi sredstvo za uspeh pri delu in v življenju. Vsled tega je nauk o vedenju in nastopanju prav tako potreben kot splošna izobrazba. Ko je naša Mohorjeva izdala to knjigo, je s tem naredila veliko uslugo našim ljudem, ki imajo sedaj knjigo, da se iz nje na zabaven in kratkočasen način lahko poučijo o glavnih pravilih lepe vzgoje, ki bo obenem tudi krščanska, kajti avtor vedno upošteva, da mora ljudi vzgajati tudi k temu, da se obnašajo v družbi kot kristjani.

Glede uporabnosti knjige je en nedostatek, in sicer ta, da ji manjka kazalo. Na ta način težje poiščeš poglavje in vprašanje, ki te morda ta trenutek zanima. Pri takih in podobnih knjigah je treba paziti tudi na take reči. Saj kazalo naredi knjigo še enkrat tako uporabno.

Zora Piščanc, Dom v tujini. Ko je letos izšla ta knjiga, so se le redki k njej oglasili. Tisti, ki sicer omenjajo na dolgo in široko še tako neprebavno stvar, kot so »Nomadi brez oaze« Borisa Pahorja, so o tej knjigi povsem molčali. Drugi so njej povedali le tiho besedo, kot bi jih bilo sram.

Zoper molk uradne kritike govori naše ljudstvo, ki je obe letošnji knjigi Goriške Mohorjeve družbe sprejelo z velikim veseljem ter jih kmalu pokupilo. Ob tem dejstvu je res najboljše, da neka kritika molči.

Kaj pa nam povest Piščančeve prikupi?

1. Njena domačnost. Družina Martelančevih je slovenska tržaška družina, kot jih je bilo toliko med fašistično diktaturo. Njeno trpljenje v tujini je trpljenje slovenskih izseljenih ljudi po Italiji; njena razočaranja, so razočaranja bolj ali manj nas vseh, ki smo ona leta živeli tu ali kje v notranjosti Italije. Vsak Primorec najde v tej knjigi košček samega sebe iz onih let, ko je bila velika krivda biti Slovenec. V tem oziru mislim, da bo ostala povest Piščančeve dokument tudi za zgodovino bolj kot marsikatera Bevkova, ki ni tako doživeta, kot je Dom v tujini. Prav ta domačnost in doživetost je prva odlika te letošnje povesti Zore Piščančeve.

2. Druga odlika je krščansko čustvovanje družine Martelančevih. V sodobni slovenski knjigi skoro ne najdemo več ljudi, ki bi krščansko čutili in živeli. Vsi ljudje, ki nam jih sodobni naši pisatelji, veliki in mali, slikajo, so prežeti z naturalizmom in materializmom, kakor da bi vernih ljudi med nami ne bilo več ali kakor da bi krščanskih ljudi ne smeli prikazovati v knjigah. Piščančeve Dom v tujini je v tem oziru velika izjema, ki dela čast njej in tudi Goriški Moh. družbi, da je izdala tako res krščansko pozitivno delo. Več kot enkrat se bralec ustavi ob Martelančevem očetu, da občuduje njegovo moč v preizkušnjah, moč, ki jo črpa iz svojega krščanskega nazora. Pa tudi tiha mati Marija nam je svetal zgled. Kakor oče in mati tudi hčere zrejo na življenje s krščanskimi očmi, čeprav niso svetnice. Celo Kristina, ki zaide v nesrečo, da postane nezakonska mati, se pred smrtjo očisti in umre kot spokornica.

V soglasju s tem krščanskim čustvovanjem Martelančevih je tudi zaključek povesti, ki se konča s prostovoljno odpovedjo medicinca Florijana nevesti Lenčki, z odpovedjo, ki zori pri svetovišarski Materi božji. »In v meni se je začel boj za zmago najine ljubezni proti Bogu samemu... Potem je usmiljena božja roka potegnila zaveso med teboj in mano. Sedaj vem, to ni bila smrt najine ljubezni, to je le začasna ločitev pred večno združitvijo...« Ob tem zaključku in teh besedah se človek nehote spomni na Črtomira in Bogomilo v Krstu pri Savici, kjer se prav tako konča velika idealna ljubezen v odpovedi iz višjih nagibov v upanju na posmrtno življenje.

3. Dom v tujini odlikuje tudi iskrena domovinska ljubezen. Lahko trdimo, da je domovinsko čustvo najmočnejše v vsej povesti, gibalo vsega dogajanja, ali vendar brez vsakega šovinizma. Cela družina Martelančevih, trpi preganjanje, ker je slovenska, življenje v tujini je pa neizprosno in v mladih dekletih bolj ali manj duši klic domovine, čeprav se temu oče Andrej in mati Marija z vsemi močmi upirata. Končno se oni, ki ostanejo zvesti, vrnejo domov.

4. Ob tolikih odlikah te povesti pa moramo pritrditi prof. Jevnikarju, da je v njej preveč pesimizma in da vse preveč nesreč zadeva Martelančevo družino. Nekoliko več vedrosti in optimizma, mladostne razposajenosti in veselja, ki ga je bilo prav gotovo tudi v družini Martelančevih precej, bi Dom v tujini napravilo še za mikavnejše branje.

Upajmo, da nam bo Piščančeva v kaki prihodnji povesti bolj prikrila svoje svetobolje, ki ga deli z večino sodobnih pisateljev, ter da nam bo ustvarilo še lepših umetnin kot je dom v tujini, ki pomeni s prvo povestjo Cvetje v viharju v vsakem oziru znaten napredek. **(r+r)**

Odobreni zakoni za tržaško mesto

Senat je pretekli četrtek odobril zakon, ki določa tržaškemu mestu vsoto 45 milijard lir za razna javna dela, kakor pristaniška, železniška in cestna. Odobreni zakon so že naslednji dan predložili še poslanski zbornici v dokončno odobrenje. Tržačani so to vest pozdravili z velikim veseljem, kajti zgledalo je, da se bo stvar zavlekla in bo prej prišlo do razpustitve poslanske zbornice. Poleg tega zakona so odobrili še zakon o povrnitvi vojne škode prebivalcem cone B, ki so se po londonskem sporazumu zatekli v Italijo, in pa o ponovni namestitvi uslužbencev bivše Zavezniške vojaške uprave.

Z ladjo »Toscana« 600 novih izseljencev v Avstralijo

V soboto popoldne je zapustila tržaško luko ladja tržaškega Lloyda »Toscana«, namenjena v Avstralijo. Pred odhodom je tržaški škof msgr. Santin blagoslovil novo ladijsko kapelo in imel ob tej priliki tudi lep priložnostni govor. Poudaril je, da bodo izseljenci odslej lahko zadobili v novi kapeli obilo tolažbe in moči ob odhodu v

BAZOVIŠKI SKAVTI
uprizorijo v nedeljo 16. marca ob 4h
v Marijinem domu
pri **Sv. Ivanu (ulica Cave)**
veseloigro v treh dejanjih:
N A T A K R
Med odmorom poje duet
»Dva slavčka«

novo domovino. Z ladjo »Toscana« je odpotovalo 600 izseljencev, med temi polovica pod oskrbo CIME. Med izseljenci je bilo 67 Tržačanov in 26 Goričanov.

Tržaška univerza zaprta

Visokošolcem se obetajo težki časi. Vedno več italijanskih univerz je zaprtih. Zaradi zahtev, da bi odpravili državne izpite, so na univerzah nastali razni neredi. Rektorji prizadetih univerz so reagirali tako, da so do nadaljnjega ustavili predavanja. Sedaj je prišla na vrsto tudi tržaška univerza. V univerzitetna poslopja imajo dostop samo uslužbenci, profesorji in asistenti. Tako je odločil rektor univerze.

Zaradi zaprtih univerz imajo dijaki veliko škode, ker ne morejo pravočasno polagati svojih izpitov.

Volilna kampanja

V Trstu se je že pričela volilna kampanja. V nedeljo 9. marca je v polno zasedeni dvorani kina »Excelsior« govoril on. Amintore Fanfani, državni tajnik Krščanske demokracije. Mnogi, ki niso mogli v dvorano, so poslušali govor po zvočnikih. »Krščanska demokratska stranka,« je poudaril Fanfani, »je vstala pred petnajstimi leti, da bi zagotovila italijanski državi obnovo, svobodo in napredek. Obnova je skoro že končana, svobodo smo vedno upoštevali, na poti napredka pa še vedno napredujemo in se ne bomo ustavili.« Govornik je nato obrazložil delo Krščanske demokracije, »ki je trdna le tedaj, kadar zna braniti krščanstvo in mir v državi.« Govornik je nato na dolgo obrazložil politični, gospodarski, industrijski in kmetijski položaj Italije ter prešel nato na položaj v Trstu.

Fanfanijev govor so Tržačani sprejeli z velikim odobravanjem.

Dolina

Tu in tam kdo vpraša, kako je v Dolini z akcijo za novi mladinski dom in novo župnišče. Ker so se oglasili tudi dobrotniki — sicer redki — izven župnije, zato kratko z veseljem poročamo:

Nabiralna akcija kar lepo napreduje. Župnija Dolina je zbrala v januarju 142.000 lir, februarja pa 64.000, skupno torej 206.000 lir. Poleg tega je prišlo skupno za 30.000 lir posameznih darov iz drugih krajev. Sedaj okrog praznika sv. Jožefa bo tretja mesečna zbirka in potem naprej vsak mesec do julija. Seveda če bi vse dolinske družine, ki kaj premorejo, redno in velikodušno sodelovale pri tako važni skupni župnijski zadevi, bi visoki dolgovi hitreje kopneli. Zadovoljni pa smo, da se v sedanjih časih najde toliko plemenitih ljudi, ki z veseljem podpirajo cerkvene ustanove.

Ob tej priliki priporočamo tudi drugim prijateljem na Tržaškem in Goriškem in kamor že pride »Kat. glas«, naj se skromno spomnijo novega doma v korist mladine in župnije v Dolini.

RAJBELJ

V zadnjih številkah »Kat. glasa« smo že to in ono povedali o stanju v naši vasi, zdaj pa bi radi omenili še, kako je z nami Slovenci, ki nas je, kot smo že pisali, vsaj 90 družin.

Prišli smo v Rajbelj, ker smo iskali dela. Nekateri so tu že od pred prve vojne, drugi so prišli pozneje. Na žalost moramo priznati, da sta nam bili mačehi tako Avstrija kot pozneje Italija. Nismo mogli predložiti vladnim oblastem svojih upravičenih zahtev, kot so jih v boljših razmerah lahko predložili Slovenci iz Kanalske doline. Bili smo vedno, rekel bi, manjvredni državljani. Vzroki za to manjvrednost so naslednji:

1. ker so nas oblasti vedno smatrale za tujce;

2. ker so po drugi svetovni vojni sovaščani italijanskega jezika gledali na nas z nezaupanjem in sovražno. Vzrok temu je bilo nasilje, ki so ga povzročili komunisti z onstran meje napram Italijanom in tudi Slovencem. Dobro vemo, da če bi ne bili prišli zavezniki, bi marsikaterega Slovenca ne bilo več med živimi;

3. ker nimamo lastnega doma in ni zemlje, smo še vedno le kot priseljenci. Manjka nam pa tudi edinost, ki ustvarja moč. Morda ni povezanosti med nami zato, ker smo tu iz različnih krajev in vasi in se vsi še nismo prav spoznali;

4. ker nam je manjkal in nam še manjka voditelj, ki bi užival zaupanje vseh in ki bi nas s svojim ugledom družil med seboj ter govoril v imenu vseh Slovencev.

Slovenci v Rajblju ljubimo svoje družine in radi živimo v miru z vsemi. Naši delavci so pri svojem delu vestni. Rudnik jih ceni.

Spravna pobožnost v Gorici

V soglasju z ostalimi škofi v Italiji je tudi goriški nadškof msgr. Ambrosi napovedal spravno pobožnost za žalitve zoper sv. očeta in Cerkev. Pobožnost se je vršila preteklo nedeljo ob 6.30 zvečer v stolnici v nabito polni cerkvi. Maševal je g. nadškof, govoril pa postni pridigar p. Zaccaria.

Protestom vernikov v Italiji in po svetu se pridružujemo tudi slovenski katoličani, posebno še zaradi žalitev zoper sv. očeta s strani nekaterih slovenskih časopisov.

Vesela novica za prebivalce Gradiškute in Št. Mavra

Izdelujejo se načrti za gradnjo vodovodov

Vodstvo SDZ nas je naprosilo za prijazno objavo sledečega pisma, ki ga je g. župan dr. Bernardis poslal dr. Sfiligoju kot predsedniku skupine slovenskih svetovalcev SDZ, ki se je uspešno zavzela za vodo na Gradiškuto in v Št. Maver. Pismo se v slovenskem prevodu glasi:

Gospod odv. Avgust SFILIGOJ
občinski svetovalec
GORICA

V zvezi z znanim ukrepom, s katerim je vlada pred kratkim sprejela med javna dela, ki uživajo ugodnosti zakona 635/57 o gospodarsko pasivnih področjih, izpopolnitev vodovoda v Št. Mavru in zgraditev vodovoda na Gradiškuti za 7 milijonov oziroma 6 milijonov lir, sem vesel, da Vas lahko obvestim, da je občinska uprava že odredila, naj se začnejo izdelovati načrti za izvršitev omenjenih del.

Z odličnim spoštovanjem!

Župan:
dr. Bernardis l. r.

Ameriška delegacija v Nadiški dolini

Pred tednom dni je ameriška delegacija iz ZDA pregledala več krajev Nadiške doline in si predvsem ogledala otroške vrtce. Na čelu delegacije je bil Mr. Rancall Williams, spremljali pa so ga najvišji zastopniki provincialnih oblasti. Obiskali so Špeter, Sv. Lenard, Ažlo, Tarčet in Podbonesec. Povsod so jih otroci otroških vrtcev sprejeli s cvetjem in pozdravnimi govori.

Ob tej priliki je ameriška delegacija zagotovila, da bo še naprej materialno pomagala otroškim vrtcem.

Prav je, da tako skrbijo za naše otroke, pravijo dobri Benečani, škoda le, da ne vedò, kako nekatere učiteljice po mačevsko ravnajo z otroki, če slišijo, da se pri igranju med seboj pogovarjajo v domačem jeziku. Če bi ameriška delegacija mogla pomagati tudi v tem pogledu, bi naredila še večje delo.

Splovili so ladjo »Esso Panama«

V tržiški ladjedelnici so v soboto 8. marca srečno spustili v morje 36.000-tonsko turbocisterno »Esso Panama«. Splovitve so se udeležile vse vidne oblasti iz Gorice in Tržiča. Ladjo je blagoslovil goriški nadškof msgr. Ambrosi. Turbocisterna »Esso Panama« je že četrta izmed dvanajstih turbocistern, ki jih je družba »Panama« naročila v tržiških ladjedelnicah.

OPOZORILO LURŠKIM ROMARJEM

Opozarjamo lurške romarje, ki so se vpisali na upravi »Katoliškega glasa« v Gorici, da morajo do 30. aprila plačati drugi obrok za stroške romanja. Denar bomo sprejemali edinole na upravi KG in nikjer drugje in sicer vsak dan razen četrtka od 9. do 12. ure in popoldne od 4. do 6. ure. Nujno potrebno je, da prinese vsak romar s seboj tudi prvo pobotnico in pa osebno izkaznico.

V tisku je in bo v kratkem izšla za lurške romarje primerna knjiga »Hitro znati francosko«. Izdana bo za rabo naših izseljencev na pobudo slovenskih duhovnikov v Franciji. Na razpolago bo na upravi »Katoliškega glasa« in po naših knjigarnah.

R A Z N O

Tito niha

Jugoslovanski predsednik Tito je v pogovoru z dopisnikom ameriškega dnevnika »New York Times« med drugim omenil, da bi bila Jugoslavija ogrožena, če bi Italija privolila v postavitev raketnih izstrelišč na svojem ozemlju. Isto misel je ponovil beograjski dnevnik »Borba«. Rimski krogi so v odgovor omenili, da Italija raketnih odstrelišč še nima, pač pa se po priznanju samega Hruščeva že nahajajo bliže Jugoslaviji, to je v Albaniji. Izrekli so začudenje, kako neki so v Beogradu zaskrbljeni zaradi oporišč v Italiji, kjer jih še ni, po drugi strani pa vsaj javno niso izrekli nikakšne zaskrbljenosti zaradi že postavljenih sovjetskih raketnih izstrelišč v Albaniji.

Hipnotične rastline

V Kolumbiji so odkrili cvetje s hipnotičnim učinkom. To rastlino so poznali indijanski čarovniki in jo sadili na skritih krajih. Zelo skrbno so iz cvetja in listov te rastline izdelovali mamila in hipnotična sredstva.

Kaj je to?

V mestu New Orleans se je zgodilo po 60 letih, da je ponovno snežilo. Pet cm snega je zapadlo in otroci so začudeno vpraševali, kaj je to, kakor Izraelci, ko so v puščavi zagledali mano.

Šola za humor

Nemci čutijo, da so v svojem zadržanju preveč resni. Da bi odpravili to napako, je v Kölnu nastala svojevrstna šola: Zavod za mlade šaljivce. V šoli bodo poučevali pripovedovanje zgodbic, ki ne smejo trajati nad 10 minut in ki vzbujajo smeh. Celoten pouk bo trajal pet let po tri ure na teden. Poučevali bodo tehniko dihanja, mimiko, izgovarjavo, govorništvo in literaturo o šalah.

Kje je ključ?

List »Večernje novosti« prinaša novico o pridnih gasilcih v Putincih v Jugoslaviji. Izbruhnil je požar. Gasilci hitijo skupaj, toda gasilni dom je zaprt. Tovariš Janko hrani ključe. Hitijo k njemu. Ta pravi: »Gregor jih ima!« Gregor zopet: »Teodor jih ima!« In tako naprej. List zaključuje: »Kaj se je zgodilo s hišo, ki je gorela, to si lahko sami mislite!«

Uboge ovce

Laponski pastirji zahtevajo odškodnino od norveške vlade. Pri vojaških vajah so reakcijska letala večkrat letela zelo nizko in so s svojim ropotom povzročila velik strah med čredami. Dvajset živali je od strahu poginilo.

OBVESTILA

Za goriška dekleta in matere priredi dekl. Marijina družba vzorni teden od nedelje 16. do 23. marca. Govori bodo zjutraj ob 6h v stolnici, zvečer ob 8h pa pri Sv. Antonu na trgu sv. Antona. Na praznik sv. Jožefa bo govor z blagoslovom ob 4h pop. pri Sv. Antonu. — Zaključek vzornega tedna bo v nedeljo 23. marca ob 4h pop. v stolnici. Ta dan bo Marijina družba imela tudi zahvalni dan za 50-letnico svoje ustanovitve. Za to priliko je napovedal svoj obisk tudi prevzv. g. nadškof Ambrosi, zato bo zaključek v stolni cerkvi. — Vzorni teden bo vodil p. Anton Surina, klaretinec.

Dekleta in žene, nudi se vam prilika, da se dostojno pripravite na prejem velikonočnih sv. zakramentov. Ne zamudite milosti, ki se vam ponuja!

RODITELJSKI SESTANEK. Ravnateljstvo Nižje srednje šole v Gorici javlja, da bo v nedeljo, dne 16. marca t. l. roditeljski sestanek, in sicer ob 10.30 v šolskih prostorih v ul. Randaccio 22. — Vabljeni so starši in vzgojitelji dijakov.

MOHORJEVA DRUŽBA. Vse dopise v bodoče pošiljajte na naslov: Mohorjeva družba - Gorica ul. don Bosco 3.

DAROVI za Slov. sirotišče: Marijina družbenka iz Trsta 10.000; g. Štekar iz Števerjana košaro jabolk.

Iskren Bog plačaj!

Za Marijanišče na Opčinah so rojanski verniki darovali pri zadnji nabirki 21.400 lir.

Listnica uredništva

Pripravljamo velikonočno številko KG, ki bo dvojna. Prosimo vse gg. sotrudnike, da nam pošljejo čimprej svoje prispevke. Velikonočna številka KG izide na veliki četrtek, 3. aprila.

OGLASI
Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Wilhelm Hünermann: 45

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

Revolucija se ne šali in vidva sta bila žal tako nesrečna, da sta prišla v nasprotje z njo. Vem pa, da spadata med zapeljane. Ne, ne, ne recite nič!« je hitro odkimal, ko je eden od obeh hotel burno odgovoriti. »Vem, kaj hočete reči. Duhovniška čast, zvestoba sebi in Cerkvi, kateri ste se zaobljubili. Vse to znam spoštovati, čeprav so taki pojmi sčasoma postali že hudo starokopitni. Toda vendar znam to ceniti in zato bi rad tudi vajin položaj olajšal, kolikor mi je mogoče.«

»Potem nama povejte, kaj nameravate z nama,« je vzrojil Janenez Chartres, mlajši od obeh bratov. »Ali nama grozi ječa, izgnanstvo? Ali giljotina? Vse bova znala prenesti. Samo povejte nama, kaj naju čaka!«

»Počasi, počasi, ljubi prijatelj!« se je zasmejal predsednik. »Kdo bo mislil na tako strašne reči! Tako kruti pa res nismo. Prijeti smo vas seveda morali, kajti početje nezapriseženih duhovnikov je postalo zadnje čase že malo preveč očitno, da bi še naprej lahko zapirali oči. Toda dam vama svojo besedo, da vaju bomo v kratkem času spet izpustili, seveda pod enim pogojem.«

»Pod katerim pogojem?« je mračno vprašal Ambrož Chartres.

»Povejte mi imena in stanovanja sobratov.«

»Rajši umrjeva,« je odločno odgovoril mlajši. »Izdajalca nisva!«

»Zakaj spet rabite take ostudne izraze?« se je Planier potrpežljivo smehljal. »Poleg tega noben človek ne umrje tako lahko. Vidva sta še mlada, še zelo mlada. Verjemita mi, da sem res odločen pokazati nasproti vama največjo prizanesljivost. Če bi se pa morda upirala, če bi morda roko, ki se vama nudi v spravo, odbila, potem, ... da, ... nočem reči, da vaju bom spravil pod giljotino, toda zelo lahko bi tukaj pozabili na vaju, kajne. Da, jetničar bi celo utegnil pozabiti, da vama mora prinesti vode in kruha. Vidim, da je tukaj žal precej vlažno in da diši po trohnobi. Ne bila bi lahka smrt, če bi tukaj pri živem telesu zgnila in strohnela.«

Predsednik je videl, kako sta se oba nenadno ustrašila in prebledela.

»No, bodita vendar pametna,« je začel znova. »Povejta nam imena in prosta bosta. Nikar ne bodita tako neumna kot stari generalni vikar Bruneval, katerega sem zaradi upiranja žal moral dati ukleniti v železne okove.«

Nastopil je presledek gluhega molka. Zunaj je tulil vihar, bliski so švigali in v njihovem svitu je predsednik prežeče opazoval smrtnobleda obraza obeh jetnikov.

»Kaj se bo zgodilo z duhovniki, če bova povedala njihova imena?« je končno vprašal Ambrož s tresočim se glasom.

»Moj Bog, kaj se bo zgodilo z njimi?« je odgovoril Planier z nasmehom. »Iz mesta Poitiers jih bomo izgnali. Naj delajo drugod, kar hočejo. Samo v našem mestu ne morem trpeti tega — oprostita, da se tako izrazim — hujskajočega početja nezapriseženih. Kaj se godi drugje, me ne zanima.«

»Ali boste potem izpustili tudi generalnega vikarja?« je vprašal nato Ambrož.

»Gotovo! Potem ne bo nobenega vzroka več, da bi ga držali v ječi.«

»Ali nama obljubite, da boste držali besedo?«

»Zagotavljam vama najslovesneje.«

»Državljan predsednik, če naju varate, ste najpodlejši ničvrednež na tej božji zemlji,« je dejal Janez Chartres in stisnil pesti.

Da ni laterna, katero je bil ječar postavil v celico, svetila tako medlo, bi obema ne bilo ostalo skrito, da so oči njunega obiskovalca jezno zažarele. Tako pa sta videla samo prisiljen smehljaj. Planier je rekel:

»Sicer pa ni treba, da mi verjameta. Prisiliti vaju ne morem. Verjemite mi pa, da bom tudi brez vajine pomoči izsledil vajine sobrate, tako kot sem izsledil vaju. Potem pa seveda ne bo nobenega usmiljenja.«

V celici je zopet nastal neprijeten molk. Potem pa je mlajši, ki je bil medtem legel na vlažno slamnato ležišče, spet poskočil in zavpil:

»Ne, ne, ne! Ne morem! Nič ne povem! Izdajalec nočem postati!«

»Dobro, kakor hočete,« je odgovoril Planier mirno. »Hotel sem vama resnično dobro. Toda če se branite...« Segel je po svojem klobuku in se obrnil proti vratom. »Sicer pa gotovo vesta, da smo morali pripeljati v to ječo tudi dobro gospodično Babinovo, ki vama je dajala zavetje; prav tako tudi perico Favre, pri kateri je stanoval generalni vikar. Lahko bi bistveno olajšala tudi položaj teh dveh žen, če bi mi povedala to, kar želim. Sicer bi namreč utegnili pozabiti, kot sem rekel, tudi na te dve ženi; ni prav prijetno umreti za lakoto v taki ostudni ječi. Toda kakor hočeta. Nočem več motiti vajinega nočnega počitka. Ostanita zdrava!«

Tedaj je Ambrož ves obupan zaklical:

»Ne, počakajte! Ne smete še iti! Čujte, državljan predsednik! Tudi vi ste bili prej duhovnik. Veste, kako sveta je prisega in kako strašna je kriva prisega. Prisezite nama, da se bo zgodilo vse tako, kot ste rekli! Da se duhovnikom ne bo zgodilo nič drugega kot to, da bodo izgnani iz Poitiers. Da boste generalnega vikarja in obe ženi izpustili. Da boste izpustili iz ječe tudi naju, če bova priznala.« *(Nadaljevanje)*